

# Крах грецького популізму?

Лариса МАРИЩЕНКО

**Цього літа Греція примудрилася потіснити з перших шпальт таких традиційних ньюзмейкерів, як Ісламська держава та сепаратисти на Донбасі. У серпні здавалося, що ситуація просто розвиватиметься далі. Після отримання згоди від міжнародних кредиторів на допомогу в понад 80 мільярдів євро країна мала б передихнути й переходити на стежку спокійного відновлення. Але в останні дні літа прем'єр-міністр Греції Алексіс Ципрас вирішив піти у відставку. Подавши заяву президентові країни Прокопісу Павлопулосу, Ципрас попросив призначити якомога раніше дочасні вибори до парламенту. В оточенні прем'єра сподіваються, що голосування відбудеться 20 вересня. А це означає, що Греція знову входить у зону передвибірної турбулентності.**

25

Нагадаємо: попри те, що на референдумі 5 липня греки сказали «ні» вимогам кредиторів поглибити реформи й ще більше затягнути паски, 10 липня уряд Ципраса погодився на болючі трансформації. Вдатися до таких кроків він був змушений через те, що Євросоюз поставив його перед вибором: дефолт і вихід із єврозони (а потім і з ЄС) або ж зміни. Зрозумівши, що це не блеф, Афіни були змушені подати новий пакет реформ, який передбачав підвищення податків, скасування податкових пільг для островів, пенсійну реформу (збільшення пенсійного віку з 62 до 67 років до 2022 року), розширення приватизаційного переліку, зокрема продаж Грецької телекомунікаційної компанії й портів у Піреї та Салоніках, та багато інших непопулярних кроків, проти яких греки висловилися на референдумі й проти чого виступала СИРІЗА («Радикальна коаліція лівих сил»), прийшовши до влади.

Такі пропозиції для європейців виявилися прийнятнішими. Міжнародні кредитори погодилися в обмін на реформи надати допомогу в розмірі 82–86 мільярдів євро. Перші транші вже надійшли до Афін, що дало можливість ліквідувати заборгованість перед МВФ.

Пізніше грецький парламент розглянув перший пакет законопроектів, які передбачають реформи. Жорстка дискусія відбувалася під акомпанемент демонстрації протесту під вікнами. На вулиці палили символіку СИРІЗА й шини. Багатьох протестувальників затримала поліція. Бюджетні профспілки оголосили перший від початку року страйк. Та в парламентаріїв не було виходу. Вони ухвалили і перший, і, через день, другий пакет складних реформ. Партія Алексіса Ципраса при цьому втратила 10 міністрів, які виступили проти. Згодом від СИРІЗА відцуралися 25 депутатів, котрі, вочевидь, стануть новою опози-



Проевропейський мітинг у Греції

цією й використовуватимуть ті самі гасла, що й Ципрас. Тож під загрозою опинилася й парламентська більшість. Партія «Незалежні греки» не погодилася з реформами Ципраса й погрожує розірвати коаліційну угоду. Яніс Варуфакіс, колишній міністр фінансів, порівняв новації з репараціями, що їх платила Греція після Першої світової війни.

Утім, експерти вважають, що Алексіс Ципрас у такий спосіб намагається очистити лави своєї партії та скористатися високим рівнем особистої популярності. Щоправда, найближчим часом йому доведеться пояснити, чому він був змушений відступити від більшості передвибірних обіцянок.

Згідно з Конституцією Греції до нових виборів виконувати обов'язки прем'єр-міністра буде голова Верховного Суду Васілікі Тану-Христофілу. Вона має стати першою жінкою на чолі грецького уряду.

*Про...*

Складно втриматися

й не провести паралелі між грецькою фінансовою кризою й українською. На порятунок Греції протягом найближчих років скерують понад 80 мільярдів євро. Цього року Україна та Міжнародний валютний фонд затвердили нову програму співпраці «Механізм розширеного фінансування». 4 серпня Київ отримав другий транш у 1,7 мільярда доларів у рамках цієї програми. Загальна сума фінансування становитиме 17,5 мільярда доларів протягом чотирьох років. Перший транш на 5 мільярдів доларів, що становить майже 30 відсотків кредиту, Україна отримала одразу після схвалення програми в березні 2015 року.

